

A!

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

Organisaatio- käyttäytyminen

21C00250, 6 op, 2021–2022, periodi I

Oppimistavoitteet

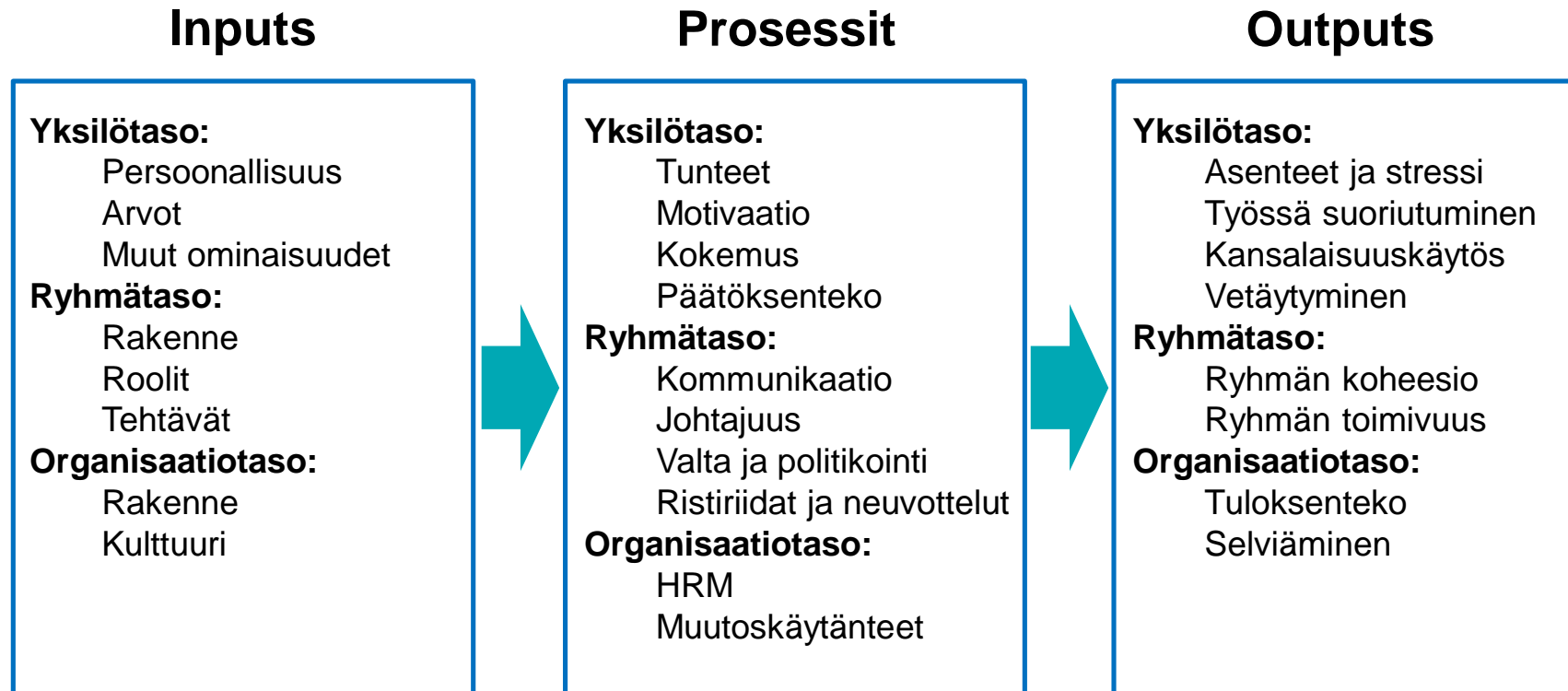
- **Ymmärtää, ettei organisaatiokäyttäytyminen tapahdu tyhjiössä, vaan tietynlaisessa organisaatiokontekstissa**
- **Oppia, miten organisaatio vaikuttaa organisaatiokäyttämiseen**
- **Oppia organisaation keskeisimmät rakenteelliset ominaisuudet ja niiden merkitys työrooleille**
- **Ymmärtää laajemmin, millaisin perusrakentein organisaatioita voidaan tyypitellä ja miten eri tyypit sopivat eri tilanteisiin**

A!

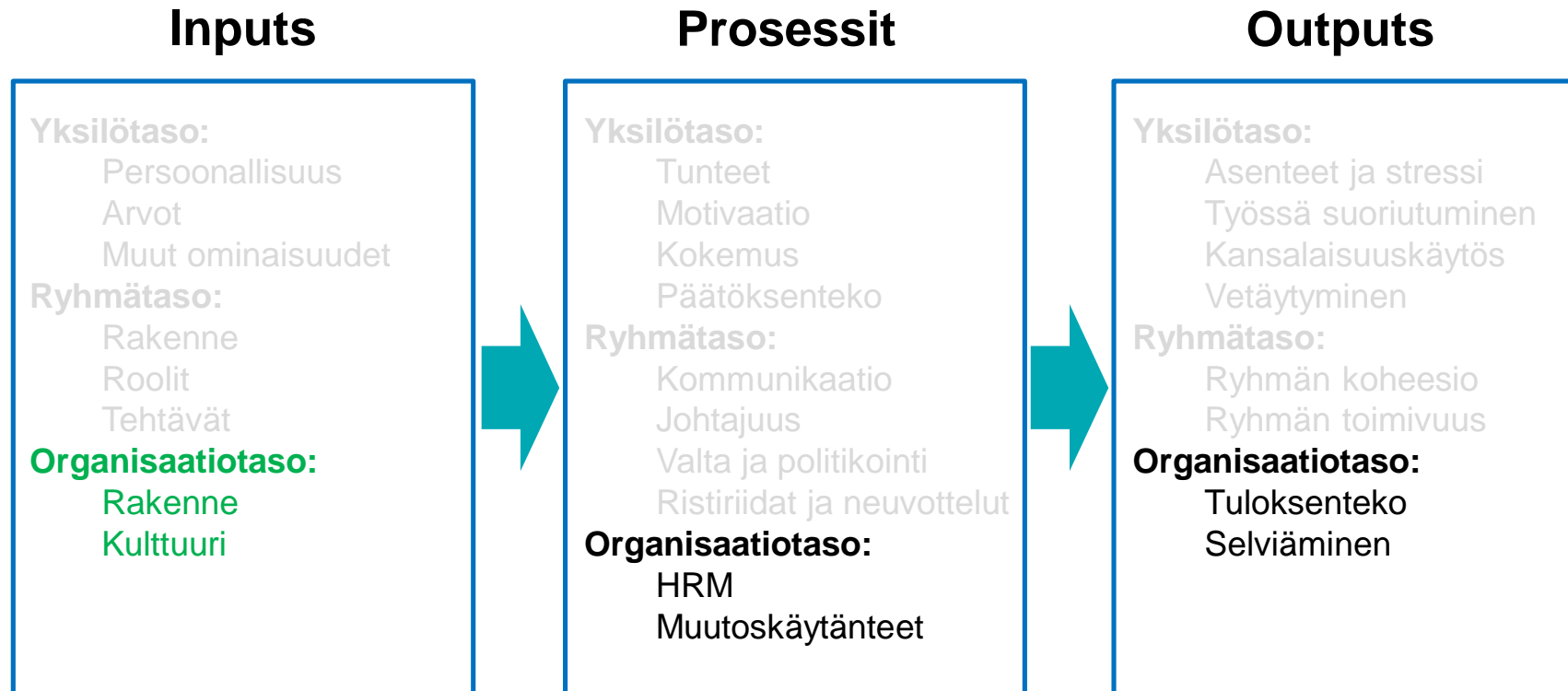
Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

Organisaation ominaispiirteet ja suunnittelu

Organisaatiokäyttämisen yleinen malli

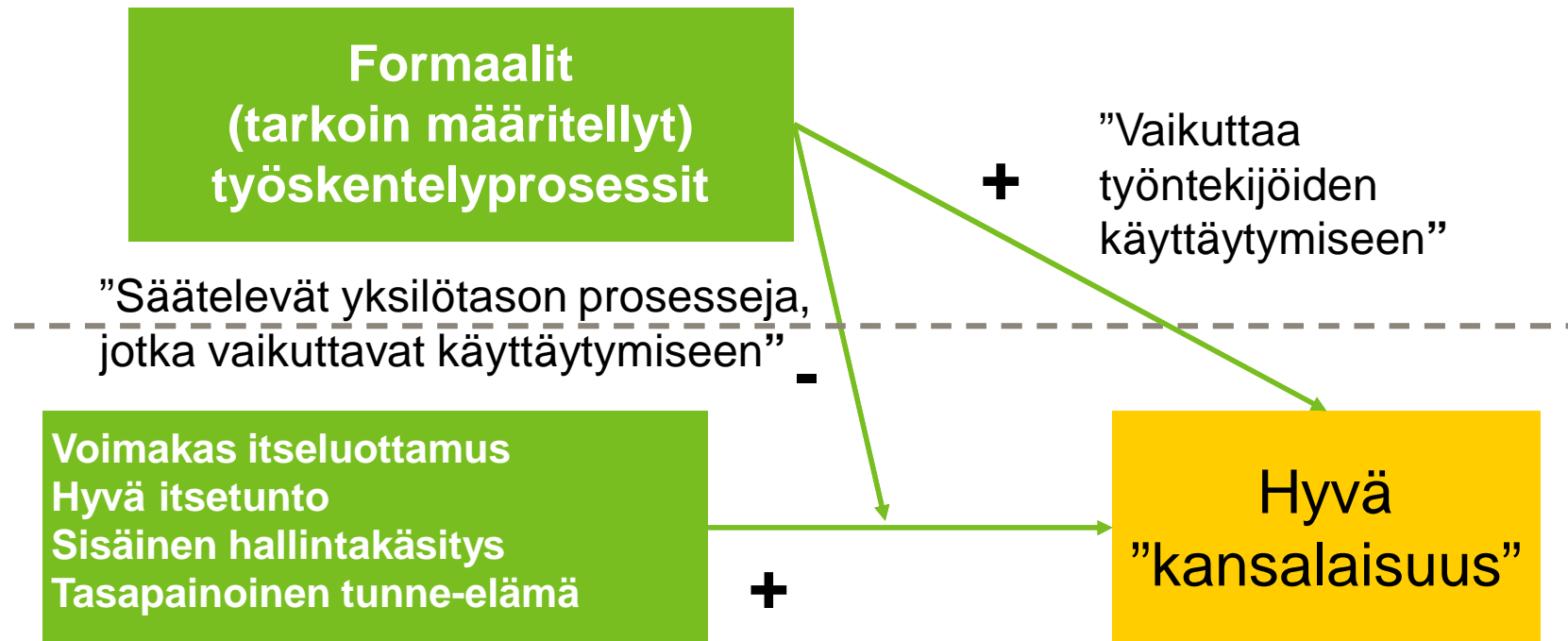
Organisaatiokäyttämisen yleinen malli

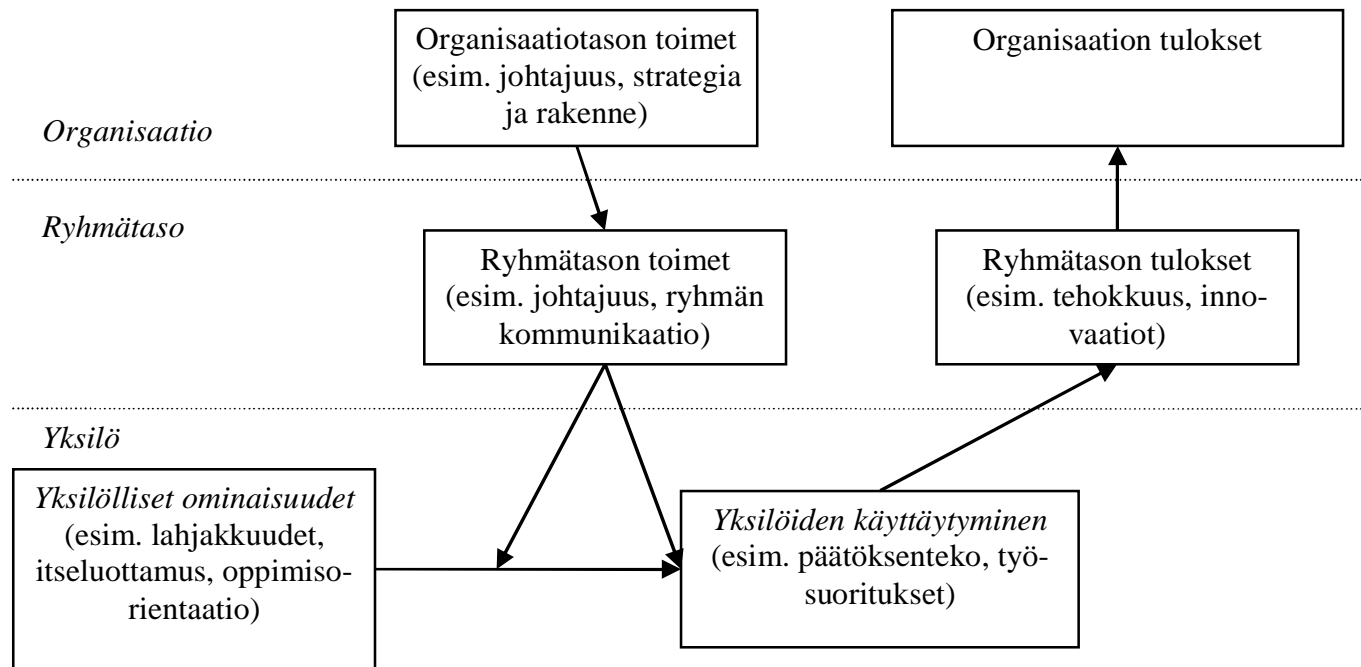
Organisaatio ihmisten käyttäytymisen kontekstina

- **Työntekijät (= organisaation jäsenet) toimivat tietynlaisessa organisaation rakenteessa ja kulttuurissa**
- **Organisaation ominaispiirteet**
  - Vaikuttavat työntekijöiden käyttäytymiseen
  - Säätävät yksilötason prosesseja, jotka vaikuttavat käyttäytymiseen

Esimerkki organisaation vaikutusmekanismeista

Organisaatiokäyttämisen analyysitasot

Organisaation rakenteelliset ominaisuudet

Tehtäviin erikoistuminen

- Miten laaja työrooli työntekijällä on?

Osastojako

- Organisointi funktioiden, tuotteiden, alueen, asiakastyypin jne. mukaan

Komentoketju

- Muodollisten valta-asemien jakautuminen (kuka raportoi kenelle?)

Alaisten määrä / esimies (hierarkkisuus)

- Miten laajaa joukkoa esimies kykenee tehokkaasi johtamaan?

Vallan keskittäminen (vs. hajauttaminen)

- Päätöksentekovallan jakautuminen organisaation eri tasoille

Formaalisuus

- Toimintaa ohjaavien sääntöjen ja toimintatapojen määrä ja laajuus

A!

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

Organisaatiotyypit

Kutakin organisaatiotyyppiä luonnehtii joukko yhteensopivia rakenteellisia ominaisuuksia

Yksinkertainen organisaatorakenne

Tyypillinen rakenne nuorissa ja pienissä organisaatioissa

- Ei pitkälle vietyä osastojakoa
- Suhteellisen paljon alaisia / esimies
- Organisaation päätöksentekovalta keskitettyä
- Vähän formaaleja sääntöjä ja menettelyohjeita

Mahdollistaa joustavuuden ja nopean päätöksenteon, eli ”ketteryyden”

Muodostuu rajoitteeksi kasvulle, koska suuremmassa organisaatiossa johtaja ei kykene hallitsemaan kokonaisuutta ilman päätöksentekovalan hajautusta ja formaaleja käytäntöjä

Byrokraattinen rakenne

Organisaation toiminnan tehokkuutta pyritään tukemaan standardisoinnin ja rutiinien avulla

- Pitkälle viety erikoistuminen määriteltyihin tehtäviin
- Tarkoin määritelty ja funktioihin perustuva osastojako
- Ei liikaa alaisia esimiestä kohden
- Selkeä komentoketju ja tarkoin määritelty päätöksentekovalta
- Voimakas formaalisuus

Formaalit säännöt ja toimintatavat korvaavat tarvetta yksilöiden harkinnalle

Kykenee suorittamaan tarkoin määriteltyjä tehtäviä tehokkaasti ja luotettavasti

Hankala koordinoida eri funktioiden toimintaa

Matriisirakenne

Funktioihin perustuva osastojako yhdistettynä funktioiden välisiin rakenteisiin (funktioiden väliset tiimit)

- Funktioihin perustuva osastojako mahdollistaa tehokkaan tiedon jakamisen ja koordinoinnin saman alueen (esim. tuotekehitys) ammattilaisten kesken
- Funktioiden väliset tiimit mahdollistavat paremman koordinoinnin ja tietojen vaihdon tietyn tuotelinjan tai asiakkaan näkökulmasta

Mahdollistaa kulloinkin oikeanlaisen osaamisen ja tiedon saavutettavuuden

Työntekijät raportoivat kahdelle eri esimiehelle

- Voi aiheuttaa roolikonflikteja, stressiä ja valtataisteluita

Muita rakenteita

Virtuaaliorganisaatio (tai verkosto-organisaatio)

- Yksinkertainen organisaatorakenne yhdistettynä verkostoyhteistyöhön muiden organisaatioiden kanssa

Rajaton organisaatio

- Toiminta perustuu itsenäisesti toimiviin tiimeihin ja hierarkkisten tasojen minimointiin
- Komentoketjun, osastojakojen, formaalien sääntöjen minimointi

Lean

- Tarkoituksena parantaa ja joustavoittaa toimintaa keventämällä organisaatiota
- Erityisesti julkisella sektorilla suosiossa oleva ajattelu

Rakenteen valintaan vaikuttavat tekijät

Strategia

- Esim. onko tärkeämpää innovoida vai toimia kustannustehokkaasti?

Organisaation koko

- Koko lisää koordinoinnin ja organisoinnin haasteita

Toimintatapa (teknologia)

- Missä määrin tuotanto on automatisoitu tai rutiininomaista?

Ympäristö

- Mikä on teknologioiden kehitys? Kasvavatko markkinat?

Henkilöstö

- Valmius tehdä päätöksiä, kantaa vastuuta, osaaminen, itseohjautuvuus

A!

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

Mini-Case: Johtajan puheen organisaatio

Organisaation kehittäminen

Ryhmä 1: Viking Line

Ryhmä 2: Finnair

Ryhmä 3: Lehto Group

Ryhmä 4: Outokumpu

Ryhmä 5: Telia

Ryhmä 6: Stockmann

Ryhmä 7: Tulikivi

Ryhmä 8: NoHo Partners

- **Avaan pian breakout roomit**
- **Menkää omaa ryhmänumeroanne vastaavaan breakout roomiin (esim. Olin ryhmässä 3, menen breakout roomiin 3)**

Tehtävä

**Selvittäkää, millainen organisaatorakenne yrityksessänne on nyt
Huomioiden yrityksenne strategian, toimialan ja muut rakenteen valintaan vaikuttavat tekijät, miten yrityksen organisaatiota tulisi kehittää, jotta työntekijöiden motivaatio ja suoritustaso olisi mahdollisimman suuri?**

- Millaisia rakenteelliset ominaisuudet ovat nyt ja mitä niistä voi ja kannattaa säilyttää? Mitä kannattaisi ehkä muuttaa?
- Minkä tyyppinen organisaatorakenne tarvittaisiin, jotta saavutettaisiin se visio, jota kohti veisitte yritystänne?

Laatikkaa mahdollisimman yksityiskohtaiset kuvaukset

Perustelkaa kaikki valintanne ja johtopäätöksenne

Selventäkää, mihin tuloksiin kukin rakenteellinen ominaisuus johtaa ja miten

Tehtävän tekeminen ja ratkaisujen esittäminen

Soveltakaa kaikkea tällä kurssilla ja muissa opinnoissanne oppimaanne

Aikaa työskentelyyn 30 min

Kaikkea materiaalia saa käyttää (huomioikaa kuitenkin rajattu aika)

- Luentoslidet, kirjat, MyCourses, yrityksenne internetsivu...
- Tärkeintä on oman järjen ja mielikuvituksen käyttö

Esittäkää tärkeimmät suositukset

- Aikaa esityksiin max. 3 min / ryhmä
- Sanallisesti tai Zoomissa jaettavan havainnollistamismateriaalin avulla

Tänään opimme

- **Ettei organisaatiokäyttäytyminen tapahdu tyhjiössä, vaan tietynlaisessa organisaatiokontekstissa**
- **Miten organisaatio vaikuttaa organisaatiokäyttämiseen**
- **Mitkä ovat organisaation keskeisimmät rakenteelliset ominaisuudet**
- **Millaisin perusrakentein organisaatioita voidaan tyypitellä ja miten eri tyypit sopivat eri tilanteisiin**
- **Miten organisaatorakenne sovitetaan yrityksen tavoitteisiin ja nykytilaan**

A!

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

Palautetta kurssista

Miten tiimit toimivat?

Ryhmän jäsenten osalta koettiin puutteita ensisijaisesti sitoutumiseen liittyen

- *Miten tähän asiaan voisi pyrkiä vaikuttamaan?*
- *Positiivisten psykologisten kyvykkyyksien merkitys (itsearviot)*

Jos johtajuutta oli, sen koettiin yleensä olevan jaettava

- *Kannattaa kuitenkin olla tarkkana, toteutuvatko sen edellytykset*
- *”Prosessivastuuhenkilön” valitseminen ei välttämättä huono idea*

Mitkä tiimit toimivat parhaiten?

Panostusta ihmissuhteisiin

- Jos haluat saada tehtävät hoidettua, panosta ihmissuhteisiin
- Miksi tämä on tärkeää?

Keskity osaamisen kehittämiseen, performanssi seuraa kyllä

Vastuuta johtajuudesta

- Asioihin tarttumista ei kannata arastella
- Ryhmissä, joissa oli selkeää johtajuutta, oli tyytyväisimmät jäsenet
- Ryhmät, joissa jäsenet osoittivat johtajuutta, saavuttivat parhaiten tavoitteensa
- Eli: kun oli johtajuutta, oli kivaa ja työt sujuivat

Palautetta kurssin jälkeen

- **Jos haluat keskustella kurssisuorituksistasi, sovi tapaamisaika sähköpostilla**
  - Ryhmätyöreflektioiden arvosanat on annettu
  - Seuraajan palautteet seuraavaksi työlistalla
  - Vertaisarviointien arvosanat annetaan arviot antaneille (jos halua saada, on pakko antaa)
  - Tenttitulokset tulevat niille asetettujen suositusten mukaan

Kurssipalaute

Vakiomuotoisen kurssipalautelomakkeen täyttäminen

- Avaa viesti osoitteesta: coursefeedback-no-reply@aalto.fi

Tentti

Tenttiaika: ma 25.10.2021 klo 13:00-14:30

Tenttipaikka: MyCourses. Tentti on erillinen ”osio,” joka avataan tenttiajan alkaessa

Tentti koostuu kahdesta osiosta

1. Monivalintatehtävät

- *12 monivalintatehtävää, kaikkiin vastataan*
- *Vastausaikaa 10 minuuttia; alkaa siitä, kun avaat tehtävän*
- *Kussakin kysymyksessä on neljä vastausvaihtoa, joista yksi on ”oikein”*
- *Edellyttää suhteellisen yksityiskohtaista tietämystä kurssin asioista*

2. Miniesseekysymys

- *Kaksi miniesseevaihtoehtoa, joista vastataan yhteen oman valinnan mukaan*
- *Edellyttää kykyä soveltaa kurssilla käsiteltyjä teorioita käytännön tilanteeseen*
- *Lyhyehkö vastaus riittää, keskity asiaan*
- *Käytettävissä koko tenttiaika, jota et käytä monivalintatehtävään*

Kiitos kurssista ja menestystä tenttiin!

